

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 26.

Vydána dne 30. května 1953.

Cena Kčs 5.—.

O B S A H

(42.—44.) 42. Nařízení o opatřeních v oboru mezd, důchodů a některých sociálních dávek v souvislosti se zrušením listkového systému zásobování. — 43. Nařízení, kterým se upravují procenta zvýšení a snížení dané ze mzdy. — 44. Nařízení o volném prodeji zemědělských výrobků a o zemědělských trzích.

42.**Vládní nařízení**

ze dne 30. května 1953

o opatřeních v oboru mezd, důchodů a některých sociálních dávek v souvislosti se zrušením listkového systému zásobování.

Úspěchy pracujícího lidu při budování socialismu v naší vlasti umožnily zrušit vázaný trh. Aby byly vytvořeny příznivé podmínky v oboru mezd, důchodů a některých sociálních dávek k usnadnění přechodu z vázaného trhu na volný trh, vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem prezidenta republiky podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

Část I.

Opatření v oboru mezd.

§ 1.

Zvýšení základních tarifních
sazeb.

(1) Platné základní tarifní sazby (časové i úkolové tarify) se zvyšují takto:

- a) horníkům pracujícím pod zemí a dělníkům jim naroveně postaveným o částku . . . . . 0,70 Kčs za hodinu;
- b) dělníkům pracujícím v povrchových zařízeních přímo souvisejících s dolem o částku . . . . . 0,50 Kčs za hodinu;

c) dělníkům pracujícím v hutních provozech, na které se vztahuje usnesení vlády ze dne 13. listopadu 1951, o opatřeních k zvýšení výroby hutního průmyslu, o částku . . . . . 0,60 Kčs za hodinu;

d) dělníkům pracujícím v horkých provozech nebo v provozech jim na roven postavených o částku . . . . . 0,44 Kčs za hodinu.

Okruh dělníků, na něž se vztahují ustanovení pod písmeny a), b) a d), vymezi příslušný ústřední úřad se souhlasem státní mzdové komise.

(2) Dělníkům, na které se nevztahuje ustanovení odstavce 1, se zvyšuje základní časový tarif o částku . . . . . 0,34 Kčs za hodinu. Je-li základní časový tarif určen za směnu nebo za týden, stanoví nové základní časové tarify příslušný ústřední úřad se souhlasem státní mzdové komise podle počtu pracovních hodin.

Úkolový tarif se stanoví takto:

- a) pracují-li v odhadovém úkolu, který se rovnal základnímu časovému tarifu zvýšenému o 10%, rovná se úkolový tarif novému základnímu časovému tarifu zvýšenému o 9%;
- b) pracují-li v měřeném úkolu, který se rovnal základnímu časovému tarifu zvýšenému o 20%, rovná se úkolový tarif novému základnímu časovému tarifu zvýšenému o 18%.

Ostatní úkolové tarify stanoví příslušný ústřední úřad se souhlasem státní mzdové komise.

Úkolové tarify se zaokrouhlí na haléře, a to činí-li zbytek alespoň 5 desetin haléře, směrem dolů, činí-li více než 5 desetin haléře, směrem nahoru.

§ 2.

Zvýšení měsíčních mezd (platů).

Základní měsíční mzdy (platy) zaměstnanců, na něž se vztahují ustanovení zákona č. 244/1948 Sb., o státní mzdové politice, včetně státních zaměstnanců, jejichž platové poměry jsou upraveny podle zákona č. 66/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech státních zaměstnanců, a zákonem č. 67/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech soudců z povolání, prokurátorů a soudcovských čekatelů, jakož i duchovních církvi a náboženských společností, jejichž požitky jsou upraveny podle zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církvi a náboženských společností, se zvyšují takto:

platy do 1.000 Kčs o částku	60 Kčs,
od 1.001 do 1.200 Kčs o částku	40 Kčs
	měsíčně.

§ 3.

Zvýšení pracovních odměn domáckých dělníků.

Přepočítací hodinová mzda domáckých dělníků se zvyšuje o částku 0,34 Kčs za hodinu. Není-li přepočítací hodinová mzda stanovena a pracovní odměna je určena jen podle kusů nebo podle jiných měrných jednotek, stanoví pracovní odměny příslušný ústřední úřad se souhlasem státní mzdové komise.

§ 4.

Zvýšení ostatních pracovních odměn.

Pracovní odměny neuvedené v §§ 1 až 3, zejména odměny domovníků, upraví příslušný ústřední úřad se souhlasem státní mzdové komise.

§ 5.

Vyhlášení nových mzdových (platových) sazeb

Nově upravené mzdové (platové) sazby vyhlásí příslušný ústřední úřad; jde-li o zaměstnance, jejichž mzdy jsou upravovány na základě zákona č. 244/1948 Sb., o státní mzdové politice, učiní tak po předchozím schválení státní mzdovou komisi.

Část II.

Opatření v oboru důchodů z národního pojištění.

§ 6.

Zvýšení starobných a invalidních důchodů.

Starobní a invalidní důchody se zvyšují takto:

činí-li přiznaný důchod měsíčně

do 200 Kčs o částku	70 Kčs,
od 201 Kčs do 240 Kčs o částku	64 Kčs,
od 241 Kčs do 280 Kčs o částku	58 Kčs,
od 281 Kčs do 320 Kčs o částku	50 Kčs,
od 321 Kčs do 400 Kčs o částku	40 Kčs,
od 401 Kčs do 500 Kčs o částku	30 Kčs,
od 501 Kčs do 600 Kčs o částku	20 Kčs
	měsíčně.

§ 7.

Zvýšení vdovských důchodů a důchodů druzek.

Vdovské důchody a důchody druzek se zvyšují takto:

činí-li přiznaný důchod měsíčně

do 200 Kčs o částku	50 Kčs,
od 201 Kčs do 240 Kčs o částku	40 Kčs,
od 241 Kčs do 280 Kčs o částku	30 Kčs,
od 281 Kčs do 360 Kčs o částku	20 Kčs
	měsíčně.

§ 8.

Zvýšení výchovného.

(1) Výchovné na děti k důchodům starobním a invalidním činí měsíčně:

na 1 dítě	70 Kčs,
na 2 děti	170 Kčs,
n. 3 děti	310 Kčs

zvyšuje se o 160 Kčs měsíčně na každé další dítě (§ 67 odst. 2 až 5 zákona o národním pojištění), o které důchodce pečeje.

(2) Výchovné na děti k důchodům vdovským a k důchodům druzek činí měsíčně:

na 1 dítě	120 Kčs,
na 2 děti	260 Kčs,
na 3 děti	420 Kčs

zvyšuje se o 160 Kčs měsíčně na každé další dítě (§ 67 odst. 2 až 5 zákona o národním pojištění), o které důchodkyně pečeje.

§ 9.

Zvýšení sirotcích důchodů.

(1) Sirotci důchody oboustranně osiřelých dětí s výjimkou sociálních důchodů sirotků (§ 10) se zvyšují takto:

činí-li důchod měsíčně

do 120 Kčs o částku	60 Kčs,
od 121 Kčs do 160 Kčs o částku	40 Kčs,
od 161 Kčs do 200 Kčs o částku	20 Kčs

měsíčně. Sirotci důchod po zvýšení nesmí být menší než 120 Kčs měsíčně.

(2) Sirotci důchody jednostranně osiřelých dětí se zvyšují na úroveň výchovného přiznávaného k důchodům vdovským a k důchodům družek (§ 8 odst. 2).

§ 10.

Zvýšení sociálních důchodů.

(1) Sociální důchody se zvyšují, a to činí-li důchod měsíčně:

140 Kčs o částku	50 Kčs,
210 Kčs o částku	75 Kčs

měsíčně. Sociální důchody sirotků se zvyšují o částku 50 Kčs měsíčně.

(2) Není-li sociální důchod přiznán v plné výši, protože důchodce má jiný pravidelný příjem (§ 89 odst. 6 zákona o národním pojištění), zvýšení podle odstavce 1 se poměrně krátí. Podrobnosti stanoví předseda státní komise důchodového zabezpečení.

§ 11.

Krácení důchodu při výdělečném příjmu.

Úhrnná částka důchodu a výdělku rozhodná pro krácení důchođu podle § 3 vládního nařízení č. 49/1951 Sb., kterým se upravují některé nároky pracujících důchodců národního pojištění, se zvyšuje z dosavadní částky 9.600 Kčs na 10.800 Kčs ročně.

§ 12.

Společná ustanovení o zvýšení důchodů.

(1) Zvýšení podle §§ 6 až 10 se nevztahuje na důchody přiznávané podle zákona č. 164/1946 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce, na důchody manželek a na úrazové důchody.

(2) Pobírá-li táz osoba několik důchodů z důchodového zabezpečení, včetně důchodu z pensijního nadlepšení, považuje se úhrn vyplácených důchodů za jeden důchod. Nárok na zvýšení se posuzuje podle ustanovení platného pro ten druh vypláceného důchodu, pro který platí ustanovení o zvýšení pro důchodce výhodnější.

(3) Dojde-li k souběhu důchodů po dni počátku účinnosti tohoto nařízení, nepřihlíží se při výpočtu krácení podle § 92 odst. 1 a 2 zákona o národním pojištění k zvýšení jednotlivých důchodů podle tohoto nařízení. Ustanovení odstavce 2 platí obdobně.

(4) Odvozené důchody se vypočítávají ze starobního nebo invalidního důchodu nezvýšeného podle tohoto nařízení.

(5) Při zvýšení důchodů podle tohoto nařízení se do výše důchodu nezapočítává výchovné a zvýšení pro bezmocnost.

(6) K důchodům vypláceným do ciziny zvýšení podle tohoto nařízení nenáleží.

Část III.

Opatření v oboru rodinných přídavků.

§ 13.

Zvýšení rodinných přídavků.

(1) Výše rodinných přídavků stanovená v § 4 odst. 1 zákona č. 90/1949 Sb., o rodinných přídavcích, ve znění zákona č. 242/1949 Sb., jímž se upravují některé sociální dávky, se od 1. června 1953 zvyšuje a činí měsíčně:

na 1 dítě	70 Kčs,
na 2 děti	170 Kčs,
na 3 děti	310 Kčs,
na 4 děti	470 Kčs,
na 5 děti	630 Kčs a

zvyšuje se o 160 Kčs měsíčně na každé další nezaopatřené dítě.

(2) V rodinném přídavku (přídavku na děti) zvýšeném podle odstavce 1 jsou zahrnutý příplatek k přídavku na děti a příplatky obdobné povahy vyplácené zaměstnancům zaměstnavatelem na děti a jiné rodinné příslušníky.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahuje na zaměstnance, kteří jsou držiteli půdy nad 0,5 ha (v pastvinářských oblastech nad

z ha), nebo kteří jako rodinní příslušníci žijí ve společné domácnosti s takovými držiteli půdy; pro určení výše rodinných přídavků (přídavků na děti), platí pro ně i nadále dosavadní předpisy.

§ 14.

Rodinné přídavky se vyplácejí měsíčně. Rodinné přídavky za měsíc duben a květen jsou splatné v červnu 1953.

Část IV.

Závěrečná ustanovení.

§ 15.

Předpisy, které odporuší tomuto nařízení, se zrušují.

§ 16.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1953; provedou je všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr Dolanský v. r.

Dr Havelka v. r.

Pokorný v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

arm. gen. Dr Čepička v. r.

Jonáš v. r.

A. Pospíšil v. r.

Kopecký v. r.

Kabeš v. r.

J. Pospíšil v. r.

Novotný v. r.

Krajčír v. r.

Ing. Púčik v. r.

Fierlingér v. r.

Krosnář v. r.

Dr Rais v. r.

Dr Nejedlý v. r.

Dr Kyselý v. r.

Reitmajer v. r.

Uher v. r.

Málek v. r.

Smida v. r.

Beran v. r.

Maurer v. r.

Sýkora v. r.

Barák v. r.

Nepomucký v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

David v. r.

Dr Neuman v. r.

Dr Šlechta v. r.

Dvořák v. r.

Nosek v. r.

Šrámek v. r.

Ďuriš v. r.

Plojhar v. r.

Štoll v. r.

Harus v. r.

43.**Vládní nařízení**

ze dne 30. května 1953,

kterým se upravují procenta zvýšení a snížení daně ze mzdy.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 22 odst. 2 zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy:

§ 1.

¹⁾ Daň podle § 6 zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy (dále jen „zákon“), se zvyšuje:

- a) poplatníkům, kteří nevyžívají žádnou osobu nebo vyžívají jen jednu osobu, o 100% daně;
- b) poplatníkům, kteří vychovali alespoň jedno dítě, i když o ně již nepečují, o 66% daně;
- c) manželkám (družkám), které pobírají mzdu a žijí s manželem (druhem) ve společné domácnosti, o 66% daně, jestliže pečují alespoň o jedno dítě, nebo alespoň jedno dítě vychovaly.

⁽²⁾ Zvýšení o 100% se vybírá, přesahuje-li daňový základ 460 Kčs měsíčně a zvýšení o 66%, přesahuje-li daňový základ 560 Kčs měsíčně.

§ 2.

Daň podle § 6 zákona se snižuje o 30% poplatníkům, kteří vyžívají 3 osoby, o 50% poplatníkům, kteří vyžívají 4 osoby a o 70% poplatníkům, kteří vyžívají 5 nebo více osob.

§ 3.

⁽¹⁾ Procenta zvýšení a snížení daně stanovená v §§ 1 a 2 nahrazují procenta zvýšení a snížení daně stanovená v §§ 7 a 8 zákona.

⁽²⁾ Vzhledem ke změně procenta snížení daně může, odchylkou od § 10 zákona, daň po snížení podle §§ 8 a 9 zákona činit u poplatníka méně než 8% daňového základu.

§ 4.

Peněžité částky uvedené v tomto nařízení se rozumějí v nových penězích podle zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě.

§ 5.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1953 a platí pro zdanění

- a) mezu za praci (§ 3 odst. 2 zákona) vyplácených na dobu po 31. květnu 1953,
  - b) mezd za práci vyplácených po 10. červnu 1953, za dobu před 1. červnem 1953,
  - c) důchodů (§ 3 odst. 3 zákona) a stipendií vyplácených po 30. červnu 1953;
- provede je ministr financí.

Široký v. r.**Kabeš v. r.****44.****Vládní nařízení**

ze dne 30. května 1953

o volném prodeji zemědělských výrobků a o zemědělských trzích.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 14 odst. 1 zákona č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a o výkupu zemědělských výrobků:

§ 1.

Základní vlasteneckou povinností jednotních zemědělských družstev, jejich členů, jednotlivé hospodařící rolníků a ostatních osob podléhajících dodávkové povinnosti je rádně a včas splnit povinné dodávky zemědělských výrobků státu.

§ 2.

⁽¹⁾ Jednotná zemědělská družstva, jejich členové, jednotlivé hospodařící rolníci a ostatní osoby podléhající dodávkové povinnosti smějí volně prodávat přebytky svých zemědělských výrobků a výrobky z nich za ceny volně dohodnuté, a to:

- a) zrniny, vinné hrozny, brambory, seno a slámu — po úplném splnění povinné dodávky příslušné zemědělské plodiny podle výměru nebo příkazu k plnění, u zrnin po splnění povinné dodávky všech zrnin;
- b) mák a jednotlivé druhy koření — po úplném splnění povinné dodávky máku nebo příslušného druhu koření podle dodávkové smlouvy, náhradního výměru nebo příkazu k plnění;

c) jednotlivé druhy zeleniny a ovoce — po úplném splnění povinné dodávky příslušného druhu zeleniny nebo ovoce podle výměru, po případě dodávkové smlouvy, náhradního výměru nebo příkazu k plnění;

d) maso — po splnění dílčích čtvrtletních dodávek masa podle výměru, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, nebo po splnění celoroční povinné dodávky masa podle výměru nebo příkazu k plnění, jde-li o členy jednotných zemědělských družstev, jednotlivé hospodařící rolníky nebo jiné osoby podléhající povinné dodávce masa;

e) kravské mléko — po splnění dílčích čtvrtletních dodávek mléka podle výměru nebo příkazu k plnění;

f) slépičí vejce — po splnění dílčích dodávek vajec za předcházející měsíce od počátku roku i za běžný měsíc podle výměru nebo příkazu k plnění.

(2) Pro volný prodej přebytků zemědělských výrobků platí tato omezení:

a) sladařský ječmen, jatečný skot, jatečná teleta, jatečné koně a jatečná hřibata je dovoleno prodávat výhradně výkupním závodům krajských výkupních podniků;

b) maso z nutně poražených zvířat je dovoleno prodávat výhradně výkupním závodům krajských výkupních podniků;

c) moštové vinné hrozny a hrozny hybridů je dovoleno prodávat výhradně národním podnikům vinařským.

(3) Pěstitelé olejnin (s výjimkou máku), cukrovky, čekanky, lnu, konopí, chmele, tabáku, máchorky, koksgazy, léčivých a aromatických rostlin jsou povinni i po splnění povinné dodávky prodat státu veškerou sklizeň téhoto plodin mimo osivo potřebné pro vlastní hospodářství. Rovněž chovatelé ovcí jsou povinni i po splnění povinné dodávky prodat státu veškerou vlnu.

§ 3.

Jednotná zemědělská družstva, jejich členové, jednotlivé hospodařící rolníci a ostatní osoby, které jsou držiteli zemědělské půdy nebo chovají hospodářská zvířata, smějí volně prodávat též volné zemědělské výrobky, t. j. výrobky, u nichž jim nebyla stanovena povinná dodávka a výrobky, které nepodléhají dodávkové povinnosti, jakož i výrobky z nich.

§ 4.

Přebytky zemědělských výrobků, výrobky z nich a volné zemědělské výrobky lze prodávat přímo spotřebitelům nebo podnikům oprávněným k výkupu zemědělských výrobků anebo podnikům, kterým ministerstvo výkupu povolí kupovat přebytky zemědělských výrobků, výrobky z nich a volné zemědělské výrobky. Oprávněné podniky však nesmí nakupovat přebytky zemědělských výrobků, výrobky z nich a volné zemědělské výrobky na zemědělských trzích pořádaných ve městech.

§ 5.

Ministerstvo výkupu může v dohodě s ministerstvem zemědělství pro některé druhy zemědělských výrobků stanovit, že volný prodej jejich přebytků spotřebním družtvům a spotřebitelům smí být zahájen až po splnění plánu výkupu za celý okres, po případě kraj. Státní nákup však bude prováděn i v tomto případě.

§ 6.

Zemědělské závody a osoby uvedené v §§ 2 a 3 smějí prodávat přebytky zemědělských výrobků, výrobky z nich a volné zemědělské výrobky přímo spotřebitelům pouze na zemědělských trzích nebo ve svých hospodářstvích. Při prodeji jsou povinny se kdykoli na vyzvání vykázat potvrzení o splnění povinných dodávek, které jim vystaví okresní plnomocník ministerstva výkupu. Zprostředkování prodeje nebo prodej cizích výrobků nejsou povoleny.

§ 7.

(1) Národní výbory pořádají podle plánu stanoveného krajským národním výborem pravidelné zemědělské trhy.

(2) Zemědělských trhů se zúčastňují:

- zemědělské závody a osoby uvedené v §§ 2 a 3 prodejem svých přebytků zemědělských výrobků, výrobků z nich a volných zemědělských výrobků;
- sběrači lesních plodin prodejem téhoto plodin;
- spotřební družstva v městech, kde mají svou pravidelnou prodejní síť, prodejem zboží svého sortimentu za státní maloobchodní ceny a v ostatních městech prodejem nakoupených přebytků zemědělských výrobků, výrobků z nich a volných zemědělských výrobků za ceny, které nesmí převyšit státní maloobchodní ceny;

- d) podniky státního obchodu v místech, kde mají svou pravidelnou prodejní síť, prodejem zboží svého sortimentu;
- e) podniky místního průmyslu a výrobní družstva prodejem svých výrobků;
- f) domáctví výrobci prodejem svých výrobků.

§ 8.

Ministerstvo výkupu vydá podrobnější předpis k provedení tohoto nařízení. Ministerstvo vnitřního obchodu vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady podrobnější předpisy o organizači zemědělských trhů a o podmínkách prodeje zboží na těchto trzích (tržní řád).

§ 9.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1953; provedou je ministři výkupu, vnitřního obchodu a zemědělství v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Široký v. r.

Krosnář v. r.

Krajčír v. r.

Nepomucký v. r.

Administrace Praha III, Tržiště č. 9, Telefon č. 667-41 až 48. — Ředitel Státní banky československé č. 108.011. — Rocní předplatné Kčs 180,— s přílohou Kčs 230.—. — Frankované reklamacce se uznávají jen dojdou-li do 28 dnů po vydání (zaplacené) reklamované částky (Sbírky). — Novinová sazba povolena okrsk. pošt. úřadem Praha 022, č. 309/457/T-51. — Tiskne Knihisk. n. p., z. z. Praha III, Karmelitská 6. — Dohledací poštovní úřad Praha 022.